

Βρυξέλλες, 4 Μαΐου 2023
(OR. en)

Διοργανικός φάκελος:
2022/0277(COD)

8679/1/23
REV 1

JUR 282
AUDIO 35
CODEC 684
DIGIT 77
MI 319
DISINFO 22
FREMP 118
COMPET 351
EDPS 5
DATAPROTECT 113
JAI 501
SERVICES 15
POLGEN 37

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Θέμα:	Κανονισμός σχετικά με την ευρωπαϊκή πράξη για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης — Έκθεση προόδου

1. Στις 16 Σεπτεμβρίου 2022 η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση κοινού πλαισίου για τις υπηρεσίες μέσων ενημέρωσης στην εσωτερική αγορά (ευρωπαϊκή πράξη για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης, EMFA) και την τροποποίηση της οδηγίας 2010/13/ΕΕ¹. Την πρόταση συνόδευε σύσταση της Επιτροπής σχετικά με εσωτερικές διασφαλίσεις για τη συντακτική ανεξαρτησία και τη διαφάνεια του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των μέσων ενημέρωσης, καθώς και από εκτίμηση επιπτώσεων.

¹ Έγγρ. 12413/22 – COM(2022) 457 final

2. Στις 21 Σεπτεμβρίου 2022 η πρόταση EMFA υποβλήθηκε στην Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων (EMA).
3. Η Ομάδα «Οπτικοακουστικός τομέας και μέσα ενημέρωσης» (AVMWP) εξέτασε το κείμενο της πρότασης σε σειρά συνεδριάσεων μεταξύ Σεπτεμβρίου και Νοεμβρίου 2022² υπό την τσεχική Προεδρία.
4. Η AVMWP συνέχισε την εξέταση της πρότασης σε σειρά συνεδριάσεων υπό τη σουηδική Προεδρία, μεταξύ Ιανουαρίου και Απριλίου 2023, βάσει συμβιβαστικού κειμένου που είχε υποβάλει η Προεδρία.
5. Στόχος της Προεδρίας είναι να συνεχιστούν οι εργασίες επί της πρότασης προκειμένου να καθοριστεί εντολή για την EMA για το σύνολο του κειμένου έως τον Ιούνιο του 2023.
6. Καλείται η EMA να διαβιβάσει στο Συμβούλιο τη συνημμένη έκθεση προόδου σχετικά με την πρόταση EMFA, όπως την συνέταξε η Προεδρία, προκειμένου να ενημερωθούν οι υπουργοί σχετικά με τις εργασίες που έχουν ολοκληρωθεί και με την πρόοδο που έχει σημειωθεί μέχρι στιγμής.

² Η AVMWP εξέτασε την εκτίμηση επιπτώσεων στη συνεδρίαση της 29ης Σεπτεμβρίου 2022.

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΑΞΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ (ΕΜΦΑ)

ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΟΔΟΥ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Ιστορικό

Στις 3 Δεκεμβρίου 2020 η Επιτροπή παρουσίασε το ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης για τη δημοκρατία (στο εξής: EDAP) με στόχο την ενδυνάμωση των πολιτών και την οικοδόμηση ανθεκτικότερων δημοκρατιών ανά την ΕΕ. Οι πυλώνες που περιλαμβάνονται στο EDAP επικεντρώνονται, μεταξύ άλλων, στην ενίσχυση της ελευθερίας και της πολυφωνίας των μέσων ενημέρωσης, καθώς και στην αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης.

Στην ομιλία της για την κατάσταση της Ένωσης στις 15 Σεπτεμβρίου 2021 η πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κα Ursula von der Leyen, τόνισε ότι η Ευρώπη χρειάζεται ένα νομοθέτημα που να διασφαλίζει την ανεξαρτησία των μέσων ενημέρωσης, ανέφερε δε ότι το 2022 η Επιτροπή θα υπέβαλλε νομοθετική πρόταση με τη μορφή της πράξης για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης.

Διεξήχθη δημόσια διαβούλευση από τις 10 Ιανουαρίου 2022 έως τις 21 Μαρτίου 2022. Σκοπός της διαβούλευσης ήταν να συγκεντρωθούν απόψεις σχετικά με τα σημαντικότερα ζητήματα που επηρεάζουν τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς των μέσων ενημέρωσης.

Στις 16 Σεπτεμβρίου 2022 η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση κοινού πλαισίου για τις υπηρεσίες μέσων ενημέρωσης στην εσωτερική αγορά (ευρωπαϊκή πράξη για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης, ΕΜΦΑ) και την τροποποίηση της οδηγίας 2010/13/ΕΕ³. Στο πλαίσιο της δέσμης ΕΜΦΑ υποβλήθηκε και συμπληρωματική σύσταση της Επιτροπής σχετικά με εσωτερικές διασφαλίσεις για τη συντακτική ανεξαρτησία και τη διαφάνεια του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των μέσων ενημέρωσης⁴.

³ Έγγρ. 12413/22 – COM(2022) 457 final

⁴ ΕΕ L 245 της 22.9.2022, σ. 56.

2. Νομοθετική πρόταση της Επιτροπής και εκτίμηση επιπτώσεων

Η πρόταση κανονισμού για την EMFA αποσκοπεί στη θέσπιση κοινού πλαισίου για τις υπηρεσίες μέσων ενημέρωσης στην εσωτερική αγορά. Βασίζεται στην οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων (AVMSD) του 2018, ενώ ταυτόχρονα τροποποιεί ορισμένες διατάξεις της AVMSD.

Η EMFA καλύπτει πολύπλοκους και ευαίσθητους τομείς που συνδέονται με άλλους τομείς πολιτικής, όπως το κράτος δικαίου και η δικαιοσύνη και οι εσωτερικές υποθέσεις, είναι δε η πρώτη φορά που η ΕΕ προτίθεται να νομοθετήσει στους τομείς της ελευθερίας και της πολυφωνίας των μέσων ενημέρωσης και της συντακτικής ανεξαρτησίας.

Η νομοθετική πρόταση EMFA βασίζεται στο άρθρο 114 της ΣΛΕΕ (προσέγγιση των νομοθεσιών για την επίτευξη των στόχων της εσωτερικής αγοράς). Έχει 28 άρθρα και 54 αιτιολογικές σκέψεις και τροποποιεί ορισμένες διατάξεις της AVMSD· πιο συγκεκριμένα, η EMFA προτείνει ένα νέο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Υπηρεσιών Μέσων Ενημέρωσης (στο εξής: συμβούλιο) που θα αντικαταστήσει την υπάρχουσα ομάδα των ευρωπαϊκών ρυθμιστικών αρχών για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων (ERGA), η οποία είχε συσταθεί με την AVMSD.

Η πρόταση EMFA διαρθρώνεται με βάση τέσσερις ειδικούς στόχους για τη βελτίωση της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς μέσων ενημέρωσης:

- προώθηση της διασυνοριακής δραστηριότητας και των επενδύσεων στις υπηρεσίες μέσων ενημέρωσης
- ενίσχυση της κανονιστικής συνεργασίας και της σύγκλισης
- διευκόλυνση της παροχής ποιοτικών υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης
- εξασφάλιση διαφανούς και δίκαιης κατανομής των οικονομικών πόρων

Στην έκθεση εκτίμησης επιπτώσεων σχετικά με την EMFA αιτιολογείται η ανάγκη ανάληψης δράσης υπό το πρίσμα των υφιστάμενων προβλημάτων που επηρεάζουν την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς μέσω ενημέρωσης· εκτίθενται οι συγκεκριμένοι προς επίτευξη στόχοι· αιτιολογείται η προστιθέμενη αξία της ΕΕ και η ανάγκη για ενωσιακή δράση από την άποψη της επικουρικότητας· διερευνώνται εναλλακτικές λύσεις και προκρίνεται μια εύλογη επιλογή· προσδιορίζονται τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη· αναλύονται οι επιπτώσεις από οικονομική, τεχνική και επιχειρηματική άποψη, καθώς και από άποψη προϋπολογισμού, ανταγωνιστικότητας, ελευθερίας και πολυφωνίας των μέσων ενημέρωσης και συντακτικής ανεξαρτησίας· και εξηγείται η επιλογή της νομικής βάσης και η συμμόρφωση της πρότασης με τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας.

3. Πορεία των εργασιών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Όσον αφορά την πορεία των εργασιών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (ΕΚ), η πρόταση κανονισμού EMFA ανακοινώθηκε κατά τη σύνοδο ολομέλειας του ΕΚ στις 17 Οκτωβρίου 2022. Μετά από εσωτερικές συζητήσεις, το ΕΚ επιβεβαίωσε ότι

- η Επιτροπή Πολιτισμού και Παιδείας (CULT) είναι η κυρίως αρμόδια επιτροπή και η κα Sabine Verheyen (EPP/ΓΕ) η εισηγήτρια για τον φάκελο EMFA⁵.
- η Επιτροπή Εσωτερικής Αγοράς και Προστασίας των Καταναλωτών (IMCO) είναι η επιτροπή παρακολούθησης και ο κ. Geoffroy Didier (EPP/ΓΑ) συντάκτης γνωμοδότησης.
- η Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων (LIBE), είναι η επιτροπή παρακολούθησης, αλλά με αποκλειστική αρμοδιότητα τα άρθρα 4 παράγραφος 2 και 20 παράγραφος 3. Εισηγήτρια αυτής της γνωμοδότησης είναι η κα Ramona Strugariu (Renew/PM).

⁵ η κα Verheyen είναι επίσης πρόεδρος της επιτροπής CULT

Σύμφωνα με το Συμβούλιο και την Επιτροπή, στόχος του ΕΚ είναι να επιτευχθεί συνολική συμφωνία επί του φακέλου της EMFA πριν από τις ευρωεκλογές τον Μάιο του 2024. Με αυτό κατά νου, το προσωρινό χρονοδιάγραμμα εργασιών του ΕΚ για το 2023 είναι το ακόλουθο:

- 31 Μαρτίου: δημοσίευση του σχεδίου έκθεσης
- 26 Απριλίου: υποβολή και πρώτη συζήτηση στην επιτροπή CULT
- 5 Μαΐου: προθεσμία για τροπολογίες
- Ιούνιος (ημερομηνία προς επιβεβαίωση): ψηφοφορία επί των γνωμοδοτήσεων των επιτροπών IMCO και LIBE
- Ιούνιος-Αύγουστος: επεξεργασία των συμβιβαστικών κειμένων μεταξύ επιτροπών και πολιτικών ομάδων, μετάφραση σχεδίων τροπολογιών κ.λπ.
- 7 Σεπτεμβρίου: ψηφοφορία στην επιτροπή CULT⁶
- 16-19 Οκτωβρίου (ημερομηνία προς επιβεβαίωση): ψηφοφορία στην ολομέλεια του ΕΚ⁷

Το σχέδιο έκθεσης της επιτροπής CULT δημοσιεύθηκε στις 31 Μαρτίου 2023 και περιέχει 117 τροπολογίες. Χαιρετίζει την πρόταση EMFA, αλλά προτείνει ορισμένες αλλαγές προκειμένου να τροποποιηθούν ή/και να αποσαφηνιστούν ορισμένες διατάξεις.

Το σχέδιο γνωμοδότησης της επιτροπής LIBE δημοσιεύθηκε στις 16 Απριλίου 2023.

Το σχέδιο γνωμοδότησης της επιτροπής IMCO δημοσιεύθηκε στις 3 Μαρτίου 2023.

⁶ Η επιτροπή CULT δεν θα ψηφίσει επί των τροπολογιών της LIBE στα άρθρα 4 παράγραφος 2 και 20 παράγραφος 3

⁷ Το σχέδιο έκθεσης αναφέρει ότι «οι διοργανικές διαπραγματεύσεις θα μπορούσαν εν συνεχεία να πραγματοποιηθούν ως το τέλος του 2023 ή τις αρχές του 2024».

4. Γνωμοδοτήσεις των συμβουλευτικών οργάνων της Ένωσης και άλλων σχετιζόμενων φορέων

Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή

Σύμφωνα με το άρθρο 114 της ΣΛΕΕ πραγματοποιείται διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ), οπότε το Συμβούλιο ξεκίνησε τη διαδικασία διαβούλευσης τον Οκτώβριο του 2022.

Η Ολομέλεια της ΕΟΚΕ εξέδωσε τη γνωμοδότησή της για την EMFA στις 14 Δεκεμβρίου 2022⁸, η οποία στη συνέχεια παρουσιάστηκε στην ΑVMWP.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών

Παρότι η διαβούλευση με την Επιτροπή των Περιφερειών (ΕΕτΠ) είναι προαιρετική, η Επιτροπή εισηγήθηκε στην πρότασή της να ζητηθεί η γνώμη της⁹. Στις 16 Νοεμβρίου 2022, και βάσει του άρθρου 307 της ΣΛΕΕ και του άρθρου 19 παράγραφος 7 στοιχείο η) του εσωτερικού κανονισμού του Συμβουλίου, η Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων (ΕΜΑ) αποφάσισε να ζητήσει τη γνώμη της ΕΕτΠ¹⁰.

Η Ολομέλεια της ΕΕτΠ εξέδωσε τη γνωμοδότησή της για την EMFA στις 16 Μαρτίου 2023¹¹, η οποία στη συνέχεια παρουσιάστηκε στην ΑVMWP.

Ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων

Παρότι η διαβούλευση με τον Ευρωπαίο Επόπτη Προστασίας Δεδομένων (ΕΕΠΔ) δεν προβλέπεται στις Συνθήκες, η Επιτροπή εισηγήθηκε στην πρότασή της να ζητηθεί η γνώμη του¹².

Ο ΕΕΠΔ εξέδωσε τη γνωμοδότησή του για την EMFA στις 11 Νοεμβρίου 2022¹³, η οποία στη συνέχεια παρουσιάστηκε στην ΑVMWP.

⁸ έγγρ. 16226/22

⁹ Βλ. Προοίμιο

¹⁰ έγγρ. 14475/22

¹¹ έγγρ. 7783/23

¹² Βλέπε αιτιολογική σκέψη 54

¹³ έγγρ. 15569/22

Η Νομική Υπηρεσία του Συμβουλίου

Στη συνεδρίασή της στις 29 Σεπτεμβρίου 2022 η AVMWP ζήτησε από τη Νομική Υπηρεσία του Συμβουλίου (ΝΥΣ) να αναλύσει τη νομική βάση της πρότασης.

Η γνωμοδότηση της ΝΥΣ δημοσιεύτηκε στις 4 Απριλίου 2023¹⁴. Επικεντρώνεται στη νομική βάση της πρότασης και δεν θα πρέπει να εκληφθεί ως αξιολόγηση όλων των νομικών πτυχών της πρότασης¹⁵. Στη συνέχεια η ΝΥΣ παρουσίασε τη γνωμοδότησή της στην AVMWP.

¹⁴ έγγρ. 8089/23

¹⁵ Η γνωμοδότηση της ΝΥΣ παρατίθεται στο έγγρ. 8089/23 και περιέχει νομικές συμβουλές οι οποίες προστατεύονται δυνάμει του άρθρου 4 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 2001 για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής και τις οποίες το Συμβούλιο τη Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν έχει δημοσιοποιήσει. Το Συμβούλιο επιφυλάσσεται παντός νόμιμου δικαιώματός του σε περίπτωση μη εγκεκριμένης δημοσίευσης.

II. ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΤΣΕΧΙΚΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ

Κατά τη διάρκεια της τσεχικής Προεδρίας η πρόταση EMFA παρουσιάστηκε αρχικά στην ΕΜΑ στις 21 Σεπτεμβρίου 2022.

Στη συνέχεια, η Ομάδα «Οπτικοακουστικός τομέας και μέσα ενημέρωσης» (AVMWP) εξέτασε την πρόταση της Επιτροπής σε σειρά συνεδριάσεων που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ Σεπτεμβρίου και Νοεμβρίου του 2022.

Στις 29 Σεπτεμβρίου 2022 η Επιτροπή υπέβαλε την πρόταση EMFA, μαζί με την εκτίμηση επιπτώσεων και τη σύσταση της Επιτροπής σχετικά με τις εσωτερικές διασφαλίσεις για τη συντακτική ανεξαρτησία και τη διαφάνεια του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των μέσων ενημέρωσης, στην AVMWP. Πολλά κράτη μέλη εξέφρασαν την υποστήριξή τους στους γενικούς στόχους της EMFA και δήλωσαν ότι συγκεκριμένα άρθρα χρήζουν περαιτέρω εξέτασης.

Στις συνεδριάσεις της 13ης και 25ης Οκτωβρίου και της 8ης και 16ης Νοεμβρίου 2022 η AVMWP εξέτασε λεπτομερώς τα άρθρα 1 έως 24 της πρότασης EMFA.

Στη σύνοδο «Πολιτισμός, οπτικοακουστικός τομέας και μέσα ενημέρωσης» του Συμβουλίου EYCS της 29ης Νοεμβρίου 2022, η τσεχική Προεδρία παρουσίασε έκθεση προόδου σχετικά με την πρόταση EMFA. Οι υπουργοί δέχτηκαν με ικανοποίηση τους στόχους της πρότασης και τόνισαν τη σημασία της ελευθερίας και της πολυφωνίας των μέσων ενημέρωσης για τη δημοκρατία και την εύρυθμη λειτουργία της ενιαίας αγοράς της ΕΕ. Εξήραν το έργο της τσεχικής Προεδρίας και αναγνώρισαν ότι θα χρειαστούν και άλλες συζητήσεις προκειμένου να διευκρινιστούν ζητήματα σχετικά με την επικουρικότητα, τη νομική βάση, την ανεξαρτησία των εθνικών ρυθμιστικών αρχών και το πεδίο εφαρμογής της πρότασης.

III. ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΣΟΥΗΔΙΚΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ

Από τις 11 Ιανουαρίου έως τις 17 Απριλίου η ΑVMWP διεξήγαγε οκτώ ολόήμερες συνεδριάσεις. Ξεκινώντας από τις διατάξεις σχετικά με το συμβούλιο, τα άρθρα 1 έως 16 εξετάστηκαν σε συνδυασμό με τις σχετικές τους αιτιολογικές σκέψεις με τρεις διαφορετικές ευκαιρίες, μεταξύ άλλων βάσει δύο σειρών συμβιβαστικών τροποποιήσεων που κατέθεσε η Προεδρία. Τα άρθρα 17 έως 25 εξετάστηκαν σε δύο περιστάσεις, μεταξύ δε άλλων υπό το πρίσμα μίας δέσμης συμβιβαστικών τροποποιήσεων.

1. Δημιουργία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Υπηρεσιών Μέσων Ενημέρωσης και νέες διαδικασίες συνεργασίας μεταξύ εθνικών ρυθμιστικών αρχών (άρθρα 7 — 16)

Η γενική εκτίμηση της σουηδικής Προεδρίας είναι ότι το Συμβούλιο βρίσκεται πολύ κοντά σε συμφωνία σχετικά με αυτό το κομμάτι του κανονισμού. Τα κράτη μέλη έχουν σε μεγάλο βαθμό συμφωνήσει ως προς την κατεύθυνση που θα ακολουθήσουν οι τροποποιήσεις που αφορούν το συμβούλιο και τους μηχανισμούς συνεργασίας που προτείνονται για τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές. Υπάρχει ευρεία συμφωνία να δημιουργηθούν τέτοιοι μηχανισμοί και να περιληφθεί το συμβούλιο ως διαμεσολαβητής που θα εκδίδει μη δεσμευτικές γνωμοδοτήσεις και θα μεσολαβεί μεταξύ των ρυθμιστικών αρχών ή θα παρέχει με άλλους τρόπους βοήθεια για τον συντονισμό.

Οι παρατηρήσεις και οι προτάσεις των κρατών μελών επικεντρώθηκαν σε μεγάλο βαθμό στην ισορροπία μεταξύ της συμμετοχής της Επιτροπής στις διαβουλεύσεις του συμβουλίου και της ανάγκης να διασφαλίζεται η ανεξαρτησία του συμβουλίου. Ως εκ τούτου, προτάθηκαν αρκετές ουσιαστικές αλλαγές στις δύο δέσμες συμβιβαστικών προτάσεων που σχετίζονται με τη σύσταση, τη διακυβέρνηση και τα καθήκοντα του συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένης της ανεξαρτησίας της γραμματείας του, την οποία θα αναλάβει η Επιτροπή.

Οι προτεινόμενες συμβιβαστικές τροποποιήσεις έχουν επίσης ως στόχο να διασφαλίσουν ότι τα καθήκοντα του συμβουλίου περιορίζονται στην AVMSD και στα μέρη του κανονισμού όπου ο Τύπος δεν βρίσκεται άμεσα στο επίκεντρο, δηλαδή στο κεφάλαιο III, και να δώσουν τη δυνατότητα για εθνικό συντονισμό με άλλες αρμόδιες αρχές ή αυτορρυθμιζόμενους φορείς.

Επιπλέον, ορισμένα κράτη μέλη ζήτησαν περισσότερες διευκρινίσεις και εργαλεία για τον προτεινόμενο εθελοντικό μηχανισμό συντονισμού που αφορά υπηρεσίες μέσω ενημέρωσης τρίτων χωρών. Μολονότι υπάρχουν ορισμένες λεπτομέρειες που δεν έχουν οριστικοποιηθεί ακόμα, πολλά κράτη μέλη εκφράστηκαν θετικά για ένα σχέδιο συμβιβαστικής πρότασης που θα εμπλέκει περισσότερο το συμβούλιο.

2. Γενικές διασφαλίσεις και καθήκοντα των παρόχων υπηρεσιών μέσω ενημέρωσης, συμπεριλαμβανομένων των παρόχων δημόσιων μέσω ενημέρωσης (άρθρα 1 — 6)

Το πρώτο μέρος του κανονισμού καλύπτει μια σειρά σημαντικών, αλλά και ευαίσθητων, ζητημάτων για τα κράτη μέλη. Οι διασφαλίσεις και τα καθήκοντα των παρόχων υπηρεσιών μέσω ενημέρωσης δεν είναι μόνο σημαντικά για τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, αλλά αποτελούν και την ουσία της εθνικής πολιτικής για τα μέσα ενημέρωσης και διαφέρουν ανάλογα με τις πολιτισμικές και συνταγματικές πρακτικές στα κράτη μέλη. Η Προεδρία άκουσε με προσοχή τα ζητήματα που έθεσαν τα κράτη μέλη για την εναρμόνιση σε αυτόν τον ευαίσθητο τομέα, προσπαθώντας παράλληλα να δώσει λύση στην ανάγκη για κοινές διασφαλίσεις για την ελευθερία και την πολυφωνία των μέσων ενημέρωσης. Προτάθηκε να αναφέρεται με περισσότερη σαφήνεια ότι η διασφάλιση πολυφωνίας ως προς το ειδησεογραφικό περιεχόμενο και το περιεχόμενο επικαιρότητας, καθώς και της ανεξαρτησίας και της εύρυθμης λειτουργίας των δημόσιων μέσων ενημέρωσης, αποτελούν ευθύνη των κρατών μελών.

Μολονότι δεν έχει επιτευχθεί ακόμη επίσημη συμφωνία, οι τροποποιήσεις που έχει προτείνει μέχρι στιγμής η Προεδρία έτυχαν θετικής υποδοχής και φαίνεται ότι θα επέλθει σύντομα συμφωνία ως προς τις περισσότερες από αυτές τις διατάξεις.

Όσον αφορά το άρθρο 4, το οποίο αφορά τα δικαιώματα των παρόχων υπηρεσιών μέσω ενημέρωσης, μεταξύ άλλων όσον αφορά την προστασία των δημοσιογραφικών πηγών, χρειάζεται ακόμα επεξεργασία. Η ακριβής διατύπωση σχετικά με την πιθανή χρήση κατασκοπευτικού λογισμικού σε σχέση με δημοσιογραφικές πηγές βρίσκεται ακόμη υπό συζήτηση στην AVMP. Μολονότι όλα τα κράτη μέλη συμφωνούν για κοινή, ισχυρή προστασία των δημοσιογραφικών πηγών, οι διατάξεις που προβλέπουν δυνατότητες για εξαιρετικές περιστάσεις εξακολουθούν να χρήζουν περαιτέρω συζήτησης και βελτίωσης.

3. Υπηρεσίες μέσων ενημέρωσης σε ψηφιακό περιβάλλον, εθνικά μέτρα για την αγορά μέσων ενημέρωσης που επηρεάζουν την εσωτερική αγορά, διαφανής κατανομή των οικονομικών πόρων και νέα παρακολούθηση της εσωτερικής αγοράς μέσων ενημέρωσης (άρθρα 17 — 25)

Το τελευταίο μέρος του κανονισμού περιλαμβάνει διατάξεις διαφορετικής φύσης. Για ορισμένες από τις διατάξεις τα κράτη μέλη έχουν παρεμφερείς απόψεις ως προς τις κατευθύνσεις προς τις οποίες κινούνται οι τροποποιήσεις ενώ για άλλες οι απόψεις διίστανται. Η AVMWP συζήτησε μόνο μια πρώτη δέσμη προτάσεων για τροποποιήσεις πριν από τη σύνοδο του Συμβουλίου.

Η Προεδρία εκτιμά ότι, παρόλο που οι συζητήσεις ως προς αυτό το μέρος του κανονισμού έχουν προχωρήσει κάπως λιγότερο από τις συζητήσεις σχετικά με τα δύο πρώτα μέρη της πρότασης, η ακολουθητέα κατεύθυνση είναι σαφής. Οι συζητήσεις στην AVMWP προσέδωσαν σαφήνεια από πολιτική και τεχνική άποψη και η πρώτη δέσμη προτάσεων για τροποποιήσεις έτυχε ευνοϊκής υποδοχής. Προκειμένου να ανταποκριθεί στις ανησυχίες των κρατών μελών, η Προεδρία πρότεινε ουσιαστικές αλλαγές που αποσκοπούν στον περιορισμό του εύρους των γνωμοδοτήσεων του συμβουλίου για εθνικά μέτρα πολιτικής περί των μέσων ενημέρωσης σε όσες έχουν σοβαρό αντίκτυπο στην εσωτερική αγορά. Στο ίδιο πνεύμα, η Προεδρία πρότεινε τροποποιήσεις προκειμένου να περιοριστεί το πεδίο εφαρμογής των διατάξεων που αφορούν τις συγκεντρώσεις της αγοράς μέσων ενημέρωσης σε όσες ενδέχεται να έχουν επιπτώσεις στην εσωτερική αγορά.

Η πρώτη δέσμη τροποποιήσεων που πρότεινε η Προεδρία είχε επίσης σαν στόχο να ενισχύσει τις διασφαλίσεις για τους παρόχους υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων έναντι των πολύ μεγάλων επιγραμμικών πλατφορμών (VLOP), επιβάλλοντας ταυτόχρονα αυστηρότερους όρους για την αξιοποίηση των εν λόγω διασφαλίσεων. Ο στόχος ήταν να βρεθεί μια ισορροπημένη διαδικασία που θα σέβεται περισσότερο την ακεραιότητα του περιεχομένου υπό τον συντακτικό έλεγχο των παρόχων υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης και παράλληλα θα επιβεβαιώνει τις σαφείς υποχρεώσεις των VLOP να καταπολεμούν την παραπληροφόρηση και τη ρητορική μίσους. Τα κράτη μέλη συμφωνούν ότι είναι σημαντικό να ανατεθεί στο συμβούλιο το καθήκον να ενισχυθεί ο διάλογος μεταξύ των VLOP και των παρόχων υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης.

Οι διατάξεις για τη μέτρηση κοινού και την κρατική διαφήμιση έχουν εγείρει ερωτήματα από τα κράτη μέλη, καθώς οι εθνικές διατάξεις για την κρατική διαφήμιση διαφέρουν σημαντικά. Μια βασική αλλαγή που προτείνεται ως συμβιβαστική λύση είναι να επιτρέπεται στα κράτη μέλη να εφαρμόζουν αυστηρότερους ή λεπτομερέστερους κανόνες για την κρατική διαφήμιση σε εθνικό επίπεδο.

Τέλος, η Προεδρία κατέθεσε επίσης τροποποιήσεις προκειμένου να αποσαφηνιστεί η ετήσια ανεξάρτητη διαδικασία παρακολούθησης που προβλέπεται από την Επιτροπή και να ενισχυθεί η διαφάνειά της.

IV. ΕΠΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

Η AVMWP θα συνεχίσει τις εργασίες της σχετικά με την πρόταση EMFA τον Μάιο και τον Ιούνιο. Στόχος της Προεδρίας είναι να καθοριστεί εντολή για την EMA έως τον Ιούνιο του 2023.
